Alla lakivaliokunnan tiedoksi ja mietintöä varten kirjallinen vastauksemme yhdistysrekisterin nimenkirjoittajailmoituksen maksujen poistamista koskevaan asiantuntijalausuntoon sekä yksittäiset säännösehdotukset, joihin oikeusministeriön vastineessa viitataan:

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE on esittänyt, että yhdistysrekisterin ajantasaisuutta voitaisiin edistää myös poistamalla nimenkirjoittajan muutoksista perittävät käsittelymaksut. KANE pitää tätä tärkeänä erityisesti vähävaraisten yhdistysten kannalta. KANE:n mukaan tästä aiheutuisi vain noin 200 000 euron vuosikustannus menetettyjen maksujen seurauksena, mutta toimenpide todennäköisesti parantaisi rekisterin ajantasaisuutta merkittävästi.

Oikeusministeriö: Ehdotuksella voisi olla KANE:n esittämällä tavalla merkitystä erityisesti pienimpien ja vähävaraisimpien yhdistysten toiminnan ja rekisteritietojen ajantasaisuuden kannalta. Toisaalta yhdistysrekisterin toimintaan ja kustannuksiin vaikuttaa lähivuosina merkittävästi ainakin rahanpesun ja terrorismin estämistä koskevan EU-sääntelyn täytäntöönpanoon liittyvän ns. edunsaajarekisterin toteuttaminen, minkä yhteydessä yhdistysrekisteri on tarkoitus liittää yritys- ja yhteisötietojärjestelmän kantarekisteriksi. Lisäksi todennäköistä on, että PRH:ssa siirrytään lähivuosina yhä enemmän sähköiseen asiointiin, millä voi olla edelleen merkitystä myös maksujen suuruuden kannalta. Muun muassa näistä syistä yhdistysrekisterin suoritteista perittävien maksujen tasoa ja niiden vaikutusta yhdistysrekisterin kustannusten kattamiseen on tarpeen tarkastella kokonaisuutena tavalla, joka ei nyt käsillä olevan hallituksen esityksen yhteydessä ole ollut tarkoituksenmukaista.

- KANE:n lausunto ei anna aihetta esityksen muuttamiseen.

Uskonnonvapauslain rekisteri-ilmoituksia koskevat säännökset

Valiokunnan kuulemien asiantuntijoiden arvioiden johdosta oikeusministeriön vastineessa esitetään yhdistyslain 48 §:n 3 momentin muuttamista siten, että oikeus ja velvollisuus rekisteri-ilmoituksen allekirjoittamiseen on vain rekisteriin ilmoitetulla yhdistyksen hallituksen jäsenellä. Sääntelyn yhdenmukaisuuden varmistamiseksi yhdistyslain 48 §:n 3 momentti sekä uskonnonvapauslain 18 §:n 3 momentti ja 19 §:n 3 momentti voisivat kuulua seuraavasti:

YhdL 48.3 §: ”Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan tai muun rekisteriin ilmoitetun hallituksen jäsenen on allekirjoitettava ilmoitus ja vakuutettava, että yhdistyksen perustamisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä.”

Uskonnonvapauslain 18.3 §: ”Yhdyskunnan hallituksen puheenjohtajan tai muun rekisteriin ilmoitetun hallituksen jäsenen on allekirjoitettava ilmoitus ja vakuutettava, että yhdyskunnan perustamisessa on noudatettu tämän lain säännöksiä.”

Uskonnonvapauslain 19.3 §: ”Yhdyskunnan hallituksen puheenjohtajan tai muun rekisteriin ilmoitetun hallituksen jäsenen on allekirjoitettava ilmoitus ja annettava 18 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakuutus.”

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Täydennetään 1. lakiehdotuksen ensimmäistä siirtymäsäännöstä seuraavasti (muutokset alleviivattu):

”Sen 48 §:n 2 momentin säännös hallituksen muiden jäsenten kuin puheenjohtajan tai nimenkirjoittajan ilmoittamisesta rekisteröitäväksi ja 48 §:n 3 momentin säännös muiden rekisteriin ilmoitettavien hallituksen jäsenten velvollisuudesta allekirjoittaa rekisteri-ilmoitus tulevat kuitenkin voimaan vasta valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.”

Muutetaan 2. lakiehdotuksen voimaantulosäännös seuraavasti:

”Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.”

Lisätään 3. lakiehdotukseen siirtymäsäännös seuraavasti:

”Sen 18 §:n 2 momentin ja 19 §:n 2 momentin säännökset hallituksen muiden jäsenten kuin puheenjohtajan tai nimenkirjoittajan ilmoittamisesta rekisteröitäväksi sekä 18 §:n 3 momentin ja 19 §:n 3 momentin säännökset muiden rekisteriin ilmoitettavien hallituksen jäsenten velvollisuudesta allekirjoittaa rekisteri-ilmoitus tulevat kuitenkin voimaan vasta valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.”

ystävällisesti,

Markus Tervonen
Lainsäädäntöneuvos
Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25, 00023, VALTIONEUVOSTO
puh. 02951 50558
markus.tervonen@om.fi